

- Multitudo** et numerus, quid. I, 169; — infinita. I, 237; — primum subjectum auctoritatis. IV, 194; — materia societatis. IV, 137.
- Mundus** ab aeterno. III, 210; — optimus. III, 212; — legibus physice necessariis donatus. II, 96; — creatus ad gloriam Dei. III, 215; — per stadia successiva. II, 98; — non est unum pantheisticum. II, 68, — nec ideale tantum. I, 69; II, 74.
- Mutationes** etiam substantiales corporum. II, 78, sqq. — mutatio vel mutabilitas non est essentialis libertati. III, 76.
- Mutuum** et lucrum ex eo. IV, 135.
- Mystici** medii aevi. V, 63; — mysticae doctrinae characteres. V, 63, sq., 66; — apud recentiores. V, 84.

N.

- Nationes** quomodo orientur. IV, 171, sqq.; — cfr. *Societates civiles*; — independentes ab invicem. IV, 266; IV, 270, 272.
- Natura** et substantia. I, 180; — ex duabus substantiis. I, 181; — natura nihil facit frustra. I, 225.
- Naturalis appetitus** quid. II, 210; — ostendit finem ultimum. IV, 10.
- Necessitas** eximens ab officio. IV, 75, sqq.; — extrema dat jus surripiendi bonum alienum. IV, 121.
- Neoaristotelismus**. V, 72.
- Neoplatonismus**. V, 40.
- Neopythagorismus**. V, 39.
- Nihilismus** recens. V, 104.
- Nisus** in corpore, causa motus. II, 49.
- Nominalismus**. I, 78. — Nominales et reales medio aevo. V, 56.
- Norma** honestatis. IV, 22; — actuum humanorum: objectiva. IV, 36; — subjectiva. IV, 62; — legum ferendarum. IV, 243.

O.

- Objectum** materiale et formale cognitionis. I, 7; I, 214, sqq.; — objectum formale. III, 191.
- Obligatio**, quid. IV, 36.
- Ockam**, sensualismo et scepticismo recentiori praeludit. V, 68.
- Officium**, quid. IV, 73; — iudicium, positivum, negativum, naturale, adventitium. IV, 73; — ab eo eximit necessitas. IV, 75; — correspondet juri. IV, 78; — officia erga Deum. IV, 82, sqq.; — erga seipsum. IV, 88, sqq.; — erga alios. IV, 95; — fidelitatis. IV, 130; — parentum. IV, 157.
- Ontologismus**. I, 80; III, 39, sqq.; III, 162; V, 95.
- Operari**: quale esse, tale operari. I, 213; — operatio notior est quam substantia. III, 7.
- Opinio**, quid. I, 47; — differt a certitudine. I, 48; — non eliditur ab opposita. I, 51.
- Operaria** quaestio. IV, 169.
- Optimismus** Leibnitzii. III, 81; III, 212.

- Ordo** quid. I, 243; — ordo iudicis et moralis. IV, 80; — ordinatum opus causae intelligentis effectus. I, 243.
- Organica** structura corporum. II, 149; — societatis. IV, 132.
- Organismus** per se non sufficit ad actus vitales. II, 147, sqq.; — organismorum generationes. II, 161, sqq.; — differt apud animalia et plantas: quomodo. II, 178.
- Organologia**, quid, quomodo dividenda, etc. II, 133.
- Organum** quid. I, 65; — sanum, rite applicatum. I, 70, sqq.; — repraesentant organa fideliter qualitates sibi objectas. II, 59, sqq.; — organi modificatio et species impressa. II, 183; — in organo proprio fit sensatio. II, 196; — organa singulorum sensuum: cfr. *Sensus*; — appetitus. II, 219; — societas. IV, 132; IV, 209.
- Origenes** alexandrinus. V, 46.
- Origo** concreta societatis civilis. IV, 173; — auctoritatis. IV, 194; — cfr. *Idea, Anima, Vita, Forma*. — Origo unius ab altero, signum distinctionis. I, 203.

P.

- Pacis socialis** schola. V, 114.
- Pactum** sociale juxta J. J. Rousseau. IV, 140, sq., 186, 193.
- Pantheismus**. V, 103, 105.
- Pantheismus** quid; absurdus. II, 68; — quotuplex. II, 69; — eleaticus. II, 71; — Spinozianus. II, 72; — transcendentalis. II, 74; V, 102.
- Parentum** officia. IV, 157; — et jura. IV, 158.
- Partes** aliquantae, aliquotae, proportionales. II, 3; — partes continui materialiter, formaliter spectatae, II, 13, sqq.; — actuales, potentiales. II, 14; — homogeneae, heterogeneae, integrales, essentialis, physicae, metaphysicae. I, 23.
- Pascal**. V, 84.
- Passio**, ut specialis categoria. I, 232; — passio, actio et forma, quomodo distinctae. I, 212.
- Passiones** concupiscibilis et irascibilis appetitus. II, 216, sq.; — impedimenta libertatis. III, 85.
- Patres** ecclesiastici antenicaeni. V, 46; — postnicaeni. V, 48.
- Patronus** et operarius. IV, 165.
- Peccatum** philosophicum. III, 165.
- Perfectio**, quid. I, 233; — simplex, mixta. I, 234; — perfectionum gradus. I, 234; — perfectio pulchritudinis. I, 246; — perfectio societatis civilis in unitate verae religionis. IV, 216.
- Peripatetici** de constitutione corporum. II, 89. — Cfr. *Aristoteles*.
- Permissum** in alio. IV, 18.
- Persarum** philosophia. V, 6.
- Persona** quid. I, 183; — ejus identitas. I, 187; — anima post hominis mortem non est persona. III, 126.
- Persuasio** subjectiva, et certitudo. I, 43; — invincibilis, primitiva, naturalis. I, 52, sq.; — quando et quibus erroribus opponenda. IV, 215.
- Pessimismus** Schopenhauer. V, 104.
- Petitio** principii, quid. I, 33.

- Phaenomena** subjectiva quomodo iudicanda. I, 64, sqq.; — objectiva. I, 70, sqq.; — Kantiana. I, 87, sqq.; — in inductione. I, 100, sqq.; — apud positivistas. I, 108; — phaenomena et essentia. I, 147; — et substantia. I, 178; — quantitatis. II, 5, sqq.; — condensationis et rarefactionis. II, 33, sqq.; — impenetrabilitatis. II, 41; — cohaesionis. II, 43; — elasticitatis. II, 43; — motus. II, 47, sqq.; — activitatis corporum. II, 51, sqq.; — qualitatum sensibilibum. II, 59; — finalium tendentiarum. II, 64, sqq.; — chemicae experientiae. II, 75, sqq.; — secundum leges physicas. II, 96; — compenetrationis et multilocationis. II, 107, sqq.; — crystallisationis. II, 143; — vitae vegetativae. II, 143, sq.; II, 148; — specierum transformationum. II, 160, sqq.; — vitae sensitivae. II, 173, sqq.; — cfr. *Sensus*; — vitae intellectualis. III, 3, sq.; — physiognomiae et phrenologiae. III, 110; — cfr. *Somnus, Somnium, Mesmerismus*, etc.
- Phantasia** proprie non fallitur. I, 74; — quid sit. II, 203; — causa phaenomenorum hypnotismi. III, 233, sqq.
- Phantasmata** hallucinantium. I, 70; — associatio phantasmatum. II, 205; — sunt in organo. II, 205; — concurrunt ad originem idearum. III, 57, sqq.
- Philo** Judaeus. V, 38.
- Philosophia** quid. I, 1, sqq.
- Phrenologia**. III, 110; V, 106.
- Physica**. Cfr. *Leges, Certitudo*, etc.
- Physiognomia**. III, 110.
- Physiologismus**. V, 107.
- Plantae** non sentiunt. II, 145; — dormiunt. II, 146; — loco moventur aliquae, postea figuntur. II, 146; — earum anima, forma substantialis. II, 147, sqq.
- Plato**. V, 25, sqq.; — de universalibus. I, 79; — de ideis. V, 26, sq.; — de pulchro. I, 245; — de origine idearum. III, 32; — de unione animae et corporis. III, 99, 119; — de communismo. IV, 112.
- Platonismi** renascentia. V, 71, 84; — recentior. 95.
- Plotinus**, neoplatonicus. V, 40.
- Poena** et praemium. IV, 35; — poenae damnatorum aeternae. III, 125; IV, 53; — poena capitis. IV, 248.
- Polygamia**. IV, 148.
- Polymorpha**. Cfr. *Corpus*.
- Positivismus**. V, 107.
- Positivistae**, cfr. *Methodus*.
- Possibile** quid. I, 153, sq.; — possibile fundamentum ultimum. I, 154, sqq.
- Potentia** et actus, quid, et quotuplex. I, 150, sqq.; — potentia objectiva, cfr. *Possibile*; — potentia subjectiva. I, 196; — activa et passiva. I, 215; — specificatur per actum. I, 217; — distinguitur a substantia. I, 218; — ab ea emanat. I, 221; — potentia corporum per se actuosa. II, 57.
- Potestas** socialis, cfr. *Auctoritas*.
- Praedeterminatio** physica. III, 75, 195, 220.
- Praedicabilia, praedicamenta**, cfr. *Categoremata, Categoriae*.
- Praemium** et poena. IV, 35.

- Praescientia** divina certa, et libertas humana. III, 198.
- Praescriptio** sancit consuetudinem. IV, 59; — confert proprietatem. IV, 124.
- Praesens** tempus, quid. II, 131.
- Praesentia** per substantiam, per potentiam, per cognitionem. III, 178; — immediata, per unionem, per contactum, mediata, per instrumentum, per emanationem, per actionem. I, 223; — circumscriptive, definitive. II, 105, sqq.; — totalitate identitatis, quantitatis, potentiae. II, 225.
- Primum** et secundarium. Cfr. *Finis*.
- Primitivi** generis humani cognitiones philosophicae. V, 4.
- Principia** seu iudicia prima. I, 26; — identitatis, contradictionis, exclusi medii. I, 142, sqq.; — convenientiae. I, 202; — rationis sufficientis et causalitatis. I, 230; — nationalitatum, nationalis unitatis, limitum naturalium. IV, 270.
- Principium** et causa, quid. I, 208.
- Principium** vitae vegetativae, quid et quale. II, 147, sqq.; — vitae sensitivae et intellectivae, cfr. *Anima*.
- Prioritas** varia. I, 208.
- Probabilitas** quid. I, 47; cfr. *Opinio*; — ejus limites et divisiones. I, 48; — calculo aestimatur, quomodo. I, 49.
- Probabilismus**. IV, 65, sqq.
- Prolis** generatio et educatio: finis matrimonii. IV, 145; — et officium parentum grave. IV, 157; — prolis officia erga parentes. IV, 158, sq.; — proles succedit in hereditatem parentum. IV, 125, sqq.; — quomodo oriatur et animetur. III, 118, sq.
- Promulgatio** legis necessaria. IV, 39, sqq.; — quomodo facienda. IV, 41, sqq.
- Propositio** signum iudicii. I, 16, sqq.; — variae divisiones. I, 18, sqq.; — propositionum aequipollentia. I, 22; — conversio. I, 22.
- Proprietas**, quid. I, 8; I, 166; I, 218; — jus proprietatis. IV, 111; — unde ortum. IV, 116; — defensio. IV, 121; — prima acquisitio. IV, 122, sq.; — posterior transmissio. IV, 125; 127; IV, 131; — proprietas nationalis. IV, 266.
- Providentia** divina. III, 222; — quoad minima. III, 223; — actus tum intellectus tum voluntatis. III, 223; — dividitur. III, 223; — quoad mala. III, 224; — utitur miraculis. III, 225; — dirigit causas secundas, non abdicatur. IV, 90, sqq.
- Psychologia** quid. III, 1.
- Pulchritudo** quid. I, 244, sq.
- Puncta** mathematica. II, 7, sqq.
- Pyrrho** scepticus. V, 35.
- Pythagoras**. V, 19, sqq.

Q.

- Quaerere** rationem et dimittere sensum, infirmitas quaedam intellectus est. I, 57.
- Qualitas**, quid, quotuplex. I, 195; — qualitates sensibiles quomodo percipiuntur. I, 70, sqq.; — quid sint. II, 59, sqq.
- Quantitas**, quid, quotuplex. I, 194; — existit. II, 5; — continua. II, 7; — formaliter. II, 11; — ejus effectus formalis. II, 24, sqq.; — distinctio a substantia. II, 31.
- Quantum** definitur ab Aristotele. II, 4; — cfr. *Partes*.

R.

- Ramus** (Petrus). V, 74.
Ratio idem ac intellectus. III, 17; — theoretica, practica. III, 19; — superior, inferior. III, 19; — ratio sufficiens, quid. I, 230; — principium rationis sufficientis. I, 230.
Ratiocinium tertius sciendi modus. I, 26; — parit certitudinem. I, 91; — purum, mixtum, empiricum. I, 92; — mathematicum purum, vel applicatum, quid valeat. I, 93; — semper discursivum. III, 16; — unum. III, 17.
Rationalismus Cartesianus. V, 81, sqq.; — Leibnitzianus. V, 93, sq.; — recens eclecticus. V, 109.
Realismus exaggeratus rejiciendus. I, 81.
Realissimum est ens necessarium. I, 241.
Reflexi motus corporum organisatorum. II, 228.
Reflexio vulgaris, philosophica, ontologica, psychologica. III, 20; — spontanea, volita. III, 21, sqq.; — reflectendi vis et intellectus. III, 27.
Reformanda societas, quomodo. IV, 264.
Regimen varium legitimum in societate. IV, 251; — repraesentativum. IV, 254, sqq.
Reid, scoticus. V, 92.
Relatio, quid, quotuplex. I, 197, sqq.; — relativae denominationes extrinsecae: sex categoriae ultimae. I, 231.
Religionis officia, omnium prima. IV, 82; — revelata hominem obligat. IV, 84; — religionis unitas in societate. IV, 216, sqq.
Renascentia humaniorum studiorum antiquitatis. V, 70.
Responsabilitas et imputabilitas. IV, 28, sqq.
Restrictio mentalis. IV, 99; — restrictio libertatis. Cfr. *Libertas*.
Resurrectio non debita. III, 127.
Revelatio immediata, mediata. I, 127; — possibilis. I, 126; — necessaria. I, 128; — quomodo miraculo comprobetur. III, 226, 227; III, 230, sq.
Reolutio gallica. V, 97.
Romanorum priscorum philosophia. V, 14; — post Graecos. V, 36
Romantici de pulchro. I, 247.
Rosmini. V, 115; — de origine idearum. III, 35; — de unione animae et corporis. III, 102; — de sensu fundamentali. II, 202.
Rousseau J. J. V, 91.

S.

- Sanctio** legis naturalis in hac vita. IV, 50; — in futura. IV, 52, sqq.
Scandalum, illicitum. IV, 101.
Scepticismus, quid, quotuplex. I, 54; — non disputandus. I, 54; — universalis est absurdus. I, 55; — partialis directus, impossibilis est et duceret ad universalem. I, 57; — reflexus quomodo possibilis. I, 58; — Graecorum ante Socratem, sophisticus. V, 22; — Pyrrhonicus. V, 35; — Anaesidemi fontes dubii. V, 35; — apud Romanos moderatior. V, 37; — recentior. V, 78, 84, 91.

- Scholarum** monopolium. IV, 224; — concurrentia. IV, 227; — libertas. IV, 228; — scholae neutrales. IV, 229.
Scholasticae philosophiae et theologiae ortus. V, 55; — ejus character proprius. V, 55; — senescentia. V, 67; — defectus et occasus. V, 69; — renovata XVI saeculo. V, 85; — saeculis XVII, XVIII. V, 95; — instauratio saeculo nostro. V, 112, 116.
Schopenhauer. V, 104.
Scientia, quid. I, 105; — qua methodo. I, 107; — scientiae naturales, quid. I, 131, sq.; II, 2; — earum divisiones. II, 2; II, 134; — cur ab antiquis scholasticis minus excultae. V, 62, 69.
Scientia Dei. III, 185; — ejus objectum. III, 186, sqq.; — ejus modus: scientia simplicis intelligentiae. III, 186, 193; — visionis, III, 187, 193, sq.; — media. III, 189, 195, sqq.
Scotica schola. Hutcheson. V, 90; — Reid. V, 92; I, 120.
J. Scotus Erigena, « de divisione naturae. » V, 53.
J. D. Scotus. V, 63; — de univocatione entis. I, 138, sqq.; — de entis proprietatibus transcendentalibus. I, 166; — de supposito et natura. I, 182; — de relationis subjecto et fundamento. I, 198; — de distinctione formali. I, 206; — de pluralitate formarum. II, 151; III, 106; — de diversitate substantiali animarum. III, 113; — de probanda existentia Dei. III, 158; — de constitutivo essentiae divinae. III, 182.
Selectio apud transformistas. II, 164, sqq.
Semen quomodo formetur. II, 144; — quando animetur. II, 156.
Sensatio, vera cognitio. II, 181; — externa perficitur in proprio organo. II, 196; — sensationis subjectum. II, 222.
Sensibile proprium, commune, per accidens. I, 70, sqq.; — sensibiles qualitates corporum, quid. II, 59.
Sensitivae facultates differunt a viribus materiae brutae. II, 220.
Sensus compositus, divisus. I, 33. — *Sensus intimus*, fundamentum omnis certitudinis. I, 64; — ab errore immunis. II, 64; — quid sit. II, 201; — non Rosminianus. II, 202. — *Sensus externus* testatur existentiam corporum. I, 65, sqq.; — quid ejus objectum. II, 192; — sunt quinque sensus externi. II, 193; — duo discretivi. II, 195. — *Sensus communis naturae* infallibilis. I, 94, sqq. — *Sensus internus communis*. II, 199, sqq.
Sermo, cfr. *Lingua*.
Servitus, quid, quotuplex. IV, 195; — ejus legitimitas. IV, 161; — limites. IV, 162; — tituli. IV, 162.
Sextus Empiricus, scepticus. V, 37.
Signum generativum, quid. I, 12; — naturale, arbitrarium, manifestativum, suppositivum. I, 12; — signum ideae, judicii, cfr. *Terminus*, *Propositio*.
Simia evolutior non facta est homo. II, 168.
Similitudo perfecta plurium. I, 203; — similitudo in essendo, et in repraesentando, realis, et intentionalis, formalis et virtualis. II, 184; — qualis requiratur ad veritatem cognitionis. I, 35; — similitudo secundum id quod, et secundum modum quo repraesentatur. I, 82.
Simplicitas perfectior compositione. I, 233. — imperfectior compositione. II, 12; — Cfr. *Deus*, *Anima*, *Atomus*, *Extensum*, etc.
Sinensium philosophia. V, 12.

- Singularia** quomodo cognoscantur. III, 8; III, 64. — Cfr. *Individuatio*. — Singulare, substantia, essentia, natura, suppositum, persona, quomodo distincta. I, 183, sq.
- Socialismus**. IV, 114; V, 108.
- Socialis** quaestio. IV, 169.
- Societas**, quid. IV, 136, sqq.; — homini naturalis. IV, 140, sqq.
- Societas civilis**. III, 171; — hujus ortus et causa proxima. IV, 173; — finis. IV, 177, sqq.; — structura organica. IV, 181, sqq.
- Societates secretae** prohibendae. IV, 235.
- Socrates**. V, 23.
- Somnambulismus**. III, 131.
- Somnium** naturale. III, 130; — magneticum. III, 233; — magneticum lucidum. III, 238.
- Somnus** naturalis. III, 128; — magneticus. III, 232.
- Spatium**, quid. II, 111, sqq.; — vacuum non repugnat. II, 118; — in imaginario est Deus. III, 178.
- Species** et genus, differentia, proprium, accidens. I, 8; I, 9, 84; — species, stirpes, varietates. II, 160, sq.; — species impressa, quid. II, 182, sqq.; — propria, aliena, univoca, analogae. III, 10; — ab intellectu agente, quomodo. III, 53, sqq.; — species expressa, quid. II, 189, sqq.; — ab intellectu patiente, quomodo. III, 56.
- Spinoza**. V, 83; — pantheista. II, 72.
- Spiritismus**. III, 239.
- Spiritus malus**, causa mesmerismi praeternaturalis. III, 241.
- Spontaneum**. I, 212; II, 213.
- Status** constitutionalis modernus. IV, 262; — status mentis relate ad verum. I, 43.
- Stirpes** variae, unde oriundae. II, 169.
- Stoici**. Cfr. *Zeno*; — neostoicismus. V, 73.
- Suarez**. V, 86.
- Subsistentia**, quid. I, 183, sqq.
- Substantia** quid, non figmentum mentis. I, 178, sqq.; — prima, secunda, completa, incompleta. I, 180; — substantia et natura. I, 180.
- Successio**, motui essentialis. II, 46; — formarum in generatione corporum. II, 80, 91; — periodorum in ortu mundi. II, 98; — propria durationi et tempori. II, 121, 123, 131; — animarum trium in generatione hominis. III, 120; — prolis in hereditatem paternam. IV, 125; — in auctoritatem civilem electiva. IV, 197; — hereditaria. IV, 198; — jure belli. IV, 199; — per abdicationem. IV, 200, sqq.
- Suffragium** universale. IV, 258, sqq.
- Suggestionis** phaenomena. III, 234.
- Suicidium** directum. IV, 90; — indirectum. IV, 93.
- Suppositio**, cfr. *Terminus*.
- Suppositum** quid sit. I, 183, sqq.
- Syllogismus**, signum ratiocinii. I, 26; — ejus regulae. I, 27, sqq.; — ejus figurae et modi. I, 29, sqq.
- Syncretismus** et eclecticismus, quomodo differant. V, 37.
- Syrorum** philosophia medio aevo. V, 57.

T.

- Talmud** Judaeorum. V, 39.
- Tempus**, quid. II, 125; — tempus, aevum, aeternitas. II, 123; — imaginarium. II, 130; — praesens. II, 131.
- Tendentia** finalis corporum. II, 64, sqq.
- Terminus**. signum ideae. I, 13; — ejus divisiones. I, 13; — suppositio. I, 13; — appellatio. I, 14; — terminus actionis intrinsecus, extrinsecus. I, 211; — immanens, transiens. I, 211, 214; — terminus relationis. I, 197, 200, sqq.
- Testamentum**, quid, unde validum. IV, 127, sqq.; — testamentorum libertas. IV, 212.
- Testimonium** dogmaticum. I, 111, sqq.; — historicum. I, 113, sqq.
- Theologia** naturalis, quid. III, 135, sqq.
- Theosophia, Theurgia, Magia**, quid. V, 41.
- Thomas Aquinas**. V, 61, sq.
- Thomistae** recentiores praedeterminantes. V, 86; — III, 73, sqq.; — 195, sqq.; — 220, sqq.
- Totum** actuale, logicum, physicum, metaphysicum. I, 23; — morale. I, 24.
- Traditionalismus**. I, 118; — III, 46, sqq.; — V, 113.
- Transcendentalis** idea, universalis, singularis. I, 8; — proprietas entis. I, 166; — relatio. I, 197; — critica. I, 87, sqq.; V, 98, sqq.; — pantheismus. II, 74; V, 102; — ideologia. III, 38.
- Transformismus**. II, 163; V, 107.
- Tyrannus**. IV, 203, sqq.

U.

- Ubicatio** intrinseca, principium extensionis actualis. II, 24; — circumscriptiva, definitiva. II, 105; — corporum. II, 105; — spirituum. II, 106; — extrinseca. II, 25; I, 232.
- Unitas** transcendentalis entis. I, 167, sqq.; — individuationis. I, 169; — naturae ex pluribus substantiis. I, 182; — substantialis in homine. III, 99, sqq.; — formae in homine. III, 106; — Dei. III, 168.
- Universalis** idea, particularis, singularis, collectiva, transcendentalis. I, 8; — propositio. I, 18; — idea explicatur: directa et reflexa. I, 82, sq.; — universale formale, potentiale, fundamentale. I, 84; — universale sponte cognoscitur ante singulare. III, 63; — est objectum proprium intellectus. III, 8.
- Univocae** ideae. I, 10; — univoca causa, et aequivoca. I, 212.
- Usurpator** injustus. IV, 202.
- Utopia**. V, 76.

V.

- Vacuum** non repugnat. II, 118.
- Vegetativa** vita, non in crystallis. II, 143; — ejus tres operationes. II, 143, sq.; — tres potentiae. II, 145; — principium. II, 147; — differt ab animali, quomodo. II, 178, sqq.
- Verbum** mentale et idea. III, 11; — Verbum Dei apud Philonem. V, 38; — apud Origenem. V, 46.